

Den ændrede definition, der følger af lovforslagets nr. 1, indebærer herefter, at det fremover ikke er afgørende, om den pågældende virksomhed har et retligt eller faktisk monopol på området.

Ved den fortolkning, der kom til udtryk i forbindelse med vedtagelsen af 1994-loven, jf. ovenfor, antog man, at det meget brede begreb "ansvar for miljøet" indebar, at alle virksomheder, hvis aktiviteter kan have indflydelse på miljøet, uden nogen nærmere præcisering var omfattet.

Tilføjelsen hertil i konventionens definition "offentlige funktioner eller tjenesteydelser" indebærer, at området kan afgrænses noget mere præcist. Navnlig udtrykket "offentlige tjenesteydelser" må antages at præcisere, at konventionen sigter imod offentlig forsyningsvirksomhed. Dette indebærer, at offentlige forsyningsområder såsom affaldsområdet, trafikområdet, energiområdet, spildevandsområdet og vandforsyningsområdet omfattes. Herved vil eksempelvis DSB og DSB S-tog A/S være omfattet. Ligeledes vil eksempelvis broselkaberne (fortsat) være omfattet.

En yderligere betingelse for, at organer omfattes, er at disse er "underlagt offentlig kontrol". Denne del af definitionen er enslydende med den gældende lov. Afgørende vil som hidtil være, at det offentlige har bestemmende indflydelse.

Det bemærkes, at der efter miljøoplysningslovens vedtagelse er vedtaget en ændring af aktieselskabsloven²⁴⁾, hvorved der blev indsat en ny § 2 a²⁵⁾ i aktieselskabsloven, om afgrænsningen af statslige aktieselskaber indenfor aktieselskabeslovens område, herunder præcisere, hvad der ligger i bestemmende indflydelse. Bestemmelsen kan anvendes som fortolkningsbidrag til afgrænsningen af begrebet "bestemmende indflydelse". Herefter er ikke kun ejerskab, men også stemmerettigheder, vedtægter og repræsentationselementer, der kan lægges vægt på.

Visse selskaber, der i dag har aktiviteter i Danmark, er underlagt bestemmende indflydelse fra det offentlige i andre lande, herunder f.eks. Statoil A/S og Telia. Henset til, at der ifølge ordlyden i øvrigt skal være tale om funktioner, der kan karakteriseres som offentlig opgavevaretagelse, falder sådanne virksomheder uden for definitionen, idet disse i Danmark har karakter af almindelig erhvervsvirksomhed. En sådan fortolkning synes også at være lagt til grund ved den gældende lov.

Adgangen til aktindsigt vil alene omfatte miljøoplysninger, se hertil definitionen og den nærmere afgrænsning under bemærkningerne til § 1, nr. 5.

Videre bemærkes, at virksomheder, der er rent privatejede, og som udfører opgaver for en myndighed, f.eks. varetager den daglige drift af et spildevandsrensingsanlæg eller et affaldsanlæg på kommunens vegne, ikke er omfattet af den gældende § 1, stk. 2, og heller ikke falder ind under lovforslaget. En anmodning om aktindsigt må i disse situationer fremsættes overfor kommunen som driftsherre. Hvis der derimod er tale om et blandet offentligt- og privatejet organ, hvor det offentlige har bestemmende indflydelse, vil virksomheden være omfattet af både den gældende lov og lovforslaget.

Til nr. 2.

Bestemmelsen er en konsekvens af forslaget til ny § 5 a, se bemærkningerne til nr. 12.

Til nr. 3.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget under nr. 4.

Til nr. 4.

På en række områder giver konventionens regler om undtagelse fra adgangen til aktindsigt grundlag for at overveje de gældende danske regler herom.

Konventionens generelle udgangspunkt er, at adgangen til at begrænse aktindsigten skal fortolkes restriktivt under hensyn til offentlighedens interesse i, at oplysningerne offentliggøres.

Denne afvejning af på den ene side offentlighedens interesser i at kunne få bestemte miljøoplysninger og på den anden side hensynet til at kunne hemmeligholde visse oplysninger, er i de danske regler kommet til udtryk i en række af offentlighedslovens og forvaltningslovens undtagelsesbestemmelser. En række af undtagelsesreglerne i de to love lægger op til et konkret skøn, der bl.a. involverer hensynet til på den ene side adgangen til aktindsigt, på den anden side hensynet til andre offentlige eller private interesser. Derudover er afvejningen af de modstående hensyn foretaget generelt med affattelsen og vedtagelsen af lovene, og afvejningen er således foretaget af Folketinget.

Herudover foretages der efter de danske regler en konkret afvejning i den enkelte sag, idet myndighederne skal overveje princippet om meroffentlighed.

²⁴⁾ Lovbekendtgørelse nr. 545 af 20. juni 1996.

²⁵⁾ Indsat i loven ved L 365, FT 1993-94, till. A, sp. 1562.